

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อ
โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มในภาคเหนือ

ผู้เขียน นางสาวเนตรดาว สมมูล

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล	เศรษฐบุตร	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ไร่ไพพรรณ	อภิชาติพงษ์ชัย	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ	ไชยทิพย์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มในภาคเหนือ ปี พ.ศ. 2548 (2) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร กับความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มในภาคเหนือ ปี พ.ศ. 2548 (3) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มในภาคเหนือ ปี พ.ศ. 2548 (4) ปัญหา ความต้องการ และอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มในภาคเหนือ

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์ม ปี พ.ศ. 2548 ในภาคเหนือ จำนวน 17 จังหวัด ปี พ.ศ. 2548 จำนวน 251 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ การแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ โดยวิธีวิเคราะห์แบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์ม ร้อยละ 84.1 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 46.5 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ

87.4 มีสถานภาพสมรสแล้วอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 80.7 ภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคเหนือ ร้อยละ 89.9 นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 77.3 ระดับเงินเดือนเฉลี่ยเดือนละ 23,825.79 บาท งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มเฉลี่ยฟาร์มละ 122,302.93 บาท ขนาดพื้นที่ที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มเฉลี่ยแล้วฟาร์มละ 8.23 ไร่ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตำแหน่งเกษตรตำบลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ยแล้วปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 21.8 ปี การได้รับข้อมูลข่าวสารโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ยแล้ว จำนวน 11.18 ครั้งต่อปี ความถี่ในการติดต่อกับนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัดของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ย จำนวน 7.61 ครั้งต่อปี ความถี่ในการได้รับการนิเทศโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ยจำนวน 3.47 ครั้งต่อปี ความถี่ในการได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ยจำนวน 3.73 ครั้งต่อปี

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความรู้เกี่ยวกับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มอยู่ในระดับมาก มีทัศนคติต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มอยู่ในระดับดีมาก และมีการปฏิบัติต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มอยู่ในระดับมาก

จากการทดสอบสมมุติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ โดยวิธีวิเคราะห์แบบขั้นตอน พบว่า การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์ม มีค่าเท่ากับ $9.802 + 0.057$ คูณด้วย (อายุ) แสดงให้เห็นว่า ถ้าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีอายุเพิ่มมากขึ้น 1 หน่วย (ปี) การปฏิบัติงานในฐานะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มก็จะเพิ่มมากขึ้นเท่ากับ 9.859 ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงยืนยันสมมุติฐานการวิจัยที่ว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล (อายุ) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มในภาคเหนือ ปี พ.ศ. 2548

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่า ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์ม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์ม ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกและต่ำ (ค่า $r = 0.261$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ในการคัดสรรผู้จัดการฟาร์มควรต่อไปที่จะมารับผิดชอบโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มควรคัดสรรเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีอายุมากเข้ามารับผิดชอบโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มจึงจะมีความเหมาะสม พิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มให้มีความเหมาะสมตามสภาพความเป็นจริง

ของพื้นที่ พิจารณาปรับภาระงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้มีปริมาณพอเหมาะที่เจ้าหน้าที่
ส่งเสริมการเกษตรสามารถปฏิบัติงานได้เต็มกำลังความสามารถเมื่อต้องมีการงานด้านผู้จัดการ
โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์มเพิ่มขึ้น ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการหนึ่งตำบล
หนึ่งฟาร์มให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากกว่าเดิม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Knowledge, Attitude and Practice of Agricultural Extension Officials Towards One Tambon One Farm Project in Northern Region

Author Miss Netdao Sommoon

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Suraphol Sreshthaputra	Chairperson
Assoc. Prof. Rampaipan Apichatpongchai	Member
Assoc. Prof. Dr. Prasert Chaitip	Member

Abstract

The objectives of this study were to study 1) personal characteristics data, economic factors, related factors on the practicing of agricultural extension officials, knowledge, attitude and practice of agricultural extension officials whom responsible for the “One Tambon One Farm Project” in Northern Thailand in the year 2005 2) the relationship between personal characteristics, economic factors, related factors on the working of agricultural extension officials and knowledge, attitude and practicing of agricultural extension officials whom responsible for the “One Tambon One Farm Project” in Northern Thailand in the year 2005 3) the relationship of knowledge, attitude and practicing of agricultural extension officials whom responsible for the “One Tambon One Farm Project” in Northern Thailand in the year 2005 4) problems, obstacles and requirements of agricultural extension officials towards the “One Tambon One Farm Project” in Northern Thailand.

The population of this study were 251 agricultural extension officials whom responsible for the “One Tambon One Farm Project” from 17 provinces in Northern Thailand in the year 2005. Statistical analyzing tools were frequency distribution, percentage, arithmetic mean, standard deviation, minimum and maximum values, Pearson’s product moment correlation coefficient, and multiple regression analysis by stepwise method.

The result showed that 84.1 % of the agricultural extension officials whom responsible for the “One Tambon One Farm” project were male, on average they were 46.5 years old, 87.4% were bachelor degree graduated, 80.7% were married and stayed with their couple, 89.9 % were northern domiciled, 77.3 % were agricultural extension official, average monthly salary was 23,825.79 baht, average budget for the operation on the “One Tambon One Farm Project” was 122,302.93 baht, average acreage for the operation on the “One Tambon One Farm Project” was 8.23 rai, average working period on the sub-district agricultural official was 21.8 years, average acknowledgement on the project information was 11.8 times yearly, average frequency on the contact with provincial agricultural extension officials was 7.61

times yearly, average frequency on the project supervision was 3.47 times yearly, average frequency on the agricultural training attendance was 3.73 times yearly.

The knowledge on the “One Tambon One Farm Project” was high level, while the attitude towards the “One Tambon One Farm Project” was very high level and the practice towards the “One Tambon One Farm Project” was high level.

The result from the hypothesis testing by stepwise method of the multiple regression analysis showed that the practice of agricultural extension official towards the “One Tambon One Farm Project” was $9.802 + 0.057$ multiplied by ages which meant that if the agricultural extension officials were a year older, the practice on the position of agricultural extension official towards the “One Tambon One Farm Project” would be increased to be 9.859. This study could support the hypothesis that the individual basal factor (age) was related to the practice of agricultural extension officials towards the “One Tambon One Farm Project” in 2005.

The result on the relationship of various dependent variables based on the Pearson’s product moment correlation coefficient showed that the attitude of the agricultural extension officials towards the “One Tambon One Farm Project” had highly significant to the practice of those agricultural extension officials which was low and positively related (r value = 0.261) at the 0.01 significant level.

The suggestions from the study were; 1) to choose the next farm manager to responsible for the “One Tambon One Farm Project” it should be based on the age of the agricultural extension officials, the older the better, 2) to improve on project area selection criteria it should be considered according to the real situation of the area, 3) to consider on the job assignment of those agricultural extension officials it should be balanced with an additional working as the manager of the “One Tambon One Farm Project” in order to have full efficiency, and 4) to be widely acknowledge on the “One Tambon One Farm Project”, it should have more public relations.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved